

A. B. STRIMAITIS
SEKRETORIUS S. L. A.
807 W. 30th ST. NEW YORK, N. Y.

TĖVYNĖ

ORGANAS SUSIVIENYJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE.

Nr. 33. Boston, Mass., Antradienis 17 d. Rugpjūčio (August), 1909 m. M. II.
Entered as second-class matter January 28, 1908, at the post office at Boston, Mass., under the Act of Congress of March 3, 1879.

The Lithuanian Weekly "TĖVYNĖ"

Published every Week by Lithuanian Alliance of America.
YEARLY SUBSCRIPTION RATES:

For members of Lithuanian Alliance of America in the United States 50 c.
For non members, in the United States.....\$1.25.
For members of Lithuanian Alliance of America to Foreign Countries \$1.00.
For non members to Foreign Countries.....\$2.00

ADVERTISING RATES ON APPLICATION.

All communications should be addressed:

"TĖVYNĖ" 318 W. Broadway, SOUTH BOSTON, MASS.

Savaitraštis "TĖVYNĖ"

Išleina kas Antradienis (Utarnykas), South Boston'e, Mass.

PRENUMERATA METUI:

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje sąnariams Suvienuotose Valst. 50 c.
Ne sąnariams Suvienuotose Valstijose.....\$1.25.
Susivienijimo Lietuvių Amerikoje sąnariams kitose viešpatystėse.....\$1.00.
Ne sąnariams kitose viešpatystėse.....\$2.00.

APGARSINIMU KAINOS ANT UŽKLAUSIMO.

Kreipiantis su visokiais reikalais adresuokite:

"TĖVYNĖ" 318 W. Broadway, SOUTH BOSTON, MASS.

Telephone. So. Boston 89 Ring -1.

"TĖVYNĖS" SPAUSTUVĖ

Yra įtaisyta pagal naujausios sistemos ir todėl geriausiai atlieka visokius drukoriškus darbus.

"Tėvynės" spaustuvė spaudina: konstitucijas, plakatus, cirkuliorus, Draugystės knygas, kvitas, laiškas popieras, kopertus, tikietus, užkvietus ir t. t. Pramoninkams bilas, vizitkortas, paliudijimų kvitas ir t. t.

S. L. A. kuopos ir draugystės, turėdamos kokius drukoriškus darbus, privalo kreiptis į savo spaustuvę, o darbas bus atliktas dailiai ir sąžiningai.

"Tėvynės" administracijos ofisas vakarais atidarytas nuo 7 iki 9 valandai.

Su reikalais kreipkitės adresu:

"Tėvynės" administracija
318 W. Broadway So. Boston, Mass.

Kazys Balčiūnas.

Pirmos Kliasos Kostumerskas Kriaučius. Siuvame gražiausiai visokias drapanas. Teip-gi pataisom, atnaujinam, išvalom ir išprosinam.

684 N. Riverside Str.
Waterbury, Conn.

PROVŲ KANCELIARIJA.

Mēs apdirbam provas iš visų dalių Amerikos.

Didžiausios provos yra tų mūsų prietelių, kuriuos patiko nelaimė ir jie patrotijo kojas, rankas, akis arba kaip kitaip tapo labai pažeisti dirbant fabrikuos, kasyklose (mainose) arba keliaujant ant geležinkelio. Tokiuos atsitikimuos kuogreičiausiai duokite žinią mums, nes mēs užsiimam tokiomis provomis ir už žmonių sužeidimus (koliestvas) jiems atprovojam nuo vieno šimto iki penkiolikos tukstančių dolerių. Jeigu kurie esate sužeistais du metu atgal, ir už tai mēs jums atjieskosime už sužeidimą. Del reikalų mūsų ofisas yra atidarytas nuo pirmos (1) val. po pietų iki keturių (4) po pietų. Rodą duodam kiekvienam dykai. Jeigu kurie negalite paskirti, minėtomis valandomis, tai prašom parašyti, kurią valandą jus mislinat pribut, o mēs jįs palauksime ofise, dieną ar vakare.

Kitokių provų neapsiimam, kaip tik sužeidimų (koliestvų) provas. Atėję į mūsų ofisą klauskite po vardu JOHN W. SAUKAITIS, su kuriuom galėsite susikalbėti Lietuviškai, Lenkiškai etc. Per laiškus duodam atsakymą visokiuose provų reikaluose. Adresas:

NEW YORK LAW COMPANY,

87 Nassau st., Room 611, New York, N. Y.
Telephone 8357 Cortlandt.

Zen. Budreckis

Kostumeriškas Kriaučius

: Siuvame gražiausiai visokias Drapanas :

Telpgi išvalome, atnaujiname.
Išprosiname ir patalsome jas.

222 W. Broadway.

So. Boston, Mass.

Telefonas Yards 3162

DR. A. L. GRAIČUNAS

(Specialistas veneriškų ir paslaptingų ligų)

Gydo visokias ligas be skirtumo vyrų moterų vaikų

3312 So. Halsted St., Chicago Ill.

Keli žodžiai prie mokyklų klausimo.

Amerikos lietuviai pradėjo gvildinti klausimą įsteigimo lietuviškų mokyklų Amerikoje ir, kas sykis vis daugiau ir daugiau duodasi girdėt balsų, pritarančių reikalingumui lietuviškų mokyklų Amerikoje. Apie reikalingumą lietuviškų mokyklų jau buvo aiškinta per lietuviškus laikraščius ir tą gali suprasti kiekvienas protiškaus jausmingas lietuvis, kurs turi bent mažą kibirkštėlę minčių savo smegenyse. Klausimas lietuviškų mokyklų yra suprantamas tiems kurie skaito lietuviškus laikraščius, kurie moka lietuviškai skaityti, tie daug mažą yra susipažinę su tuo mi reikalu ir pas tuos, kiek matosi, gyvuoja pilnas pritarimas įsteigimui lietuviškų mokyklų Amerikoje. Taigi galima sakyti, kad jau darbas pradėtas, tik reikia jį varyti toliau, tik pamaži, atsargiai, idant kas nesugestų, nekiltų nesusipratimai, kas tarpe Amerikos lietuvių tankiai atsitinka.

Kaip augščiau minėjau, kad dalis Amerikos lietuvių karštai pritarė įsteigimui lietuviškų mokyklų, bet čia pat randasi didelė dalis lietuvių kurie dar nieko negirdėjo apie reikalingumą mokyklų, nes nemoka skaityti arba kad ir moka, tai neskaito lietuviškų laikraščių ir todėl jiems nėra žinoma — nesuprantama kas yra veikama arba reikalinga lietuviams turėti.

Pirmųjų pirmiausiai mums reikia supažindinti visus su tuo mi klausimu, nes tarpe tų kurie dalyko nežino, randasi visa materijališka spēka — galybė, be kurios mės negalime nieko nuveikti. Tai-gi čion reikalinga netik materijališka pajėga, bet ir protiška, simpatija-pritarimas, be kurios mės teipgi nieko gero negalime pradėti. Lietuviškų mokyklų klausimas turėtų būt aiškinamas draugysčių, kliūbų ir parapijų susirinkimuose. Lietuviškų mokyklų reikalingumas neturėtų būt pamirštas nė vieno ant pagrindų stojusio kalbėtojo nė sakykloj kunigo nepaminėjus apie reikalingumą mokyklų, tai kliasai, kuri nemoka skaityti arba nenori skaityti lietuviškų laikraščių ir, tuo mi yra nesuprantama aniems lietuvių mokyklų reikalingumas. Dabar lietuviškuose laikraščiuose tankiai pasirodo vieno bei kito mintys, nurodymai, koku būdu galima būtų įkurti mokyklas tarpe Amerikos lietuvių ir, nurodymai šaltinių iš kurių galima būtų semti medegą įkūrimui ir užlaikymui mokyklų Amerikoje. O galų gale pasirodo iš vienos ar antros pusės negalimu, nes nėra pinigų, o turėt užtektinai pinigų, stauga juos rinkti negalima. Vienok nereikia nustoti vilties tame; nereikia rankas nuleisti prieš nepradėtą darbą, bet reikia pradėti dirbti nuo dabar ir kaip dirbsime visi išvien, su energija, tada pasirodys viskas galimu ir pasekmingu.

Įsteigimas lietuviškų mokyklų Amerikoje, negali būt priešingas kunigui, advokatui, daktarui, tautiečiui, socialistui, vertelgai ar darbininkui, nes visiems mokyklos yra reikalingos, o jei tame nesimato galimu sutikti priešą-ardytoją, tai darbas turėtų būt pasek-

mingas. Šaltiniai jiegi sustiprinimui prie mokyklų steigimo, veikiai atsirasi jeigu tik jų jėškosime.

Amerikoje randasi keli šimtai lietuviškų draugysčių kurios beabejonės aukautų po kelis desėtkus dolerių pradžiai. Toliaus jos galėtų uždėti ant kiekvieno nario po 25 centus (daugiau ar mažiau) metinės mokesties kuri turėtų būt užlaikymui lietuviškų mokyklų, kaipo tautiškiems reikalams. Tą draugystės labai lengvai atliktų tarpe savės, bile tik atsirastų sumanymas ir noras veikt visiems abelnai tam tikslui. Tas-pats galėtų būt ir su kliūbais, jeigu ne metinės mokestis, tai nors kolektos tam tikslui. Toliaus, mės turime du Susivienijimus, turime parapijas, teipgi keli šimtai lietuviškų vertelgų-biznierių, tik mės atsišaukime į juos kaipo pradėdami teip visiems reikalingą tautiška ir visuomeniška darbą, o rašime pas juos pritarimą ir medegišką pašėlpą. Toliaus, turime mės Susivienijimus draugysčių kurios gali parengti fėrus; turime teatrališkas kuopeles, kurios ir-gi savo pelno dalį paskirtų mokykloms, bile tik būtų įsteigtas tam tikras fondas. Mės neturime bijoti pradėti veikt tokį visuomeniška darbą, tik pradėkime jį nuo dabar, o už kokio laiko pamatysime savo darbo vaisius, kurie padrąsins mus, lietuvius, gyvenančius už rubežiaus mūsų motinos Lietuvos.

Matome, kad mūsų brėlių gana skaitlingas būrelis apsigyvenome čia, kur galima pilnai dirbti dēlei pakėlimo mūsų žemai stovinčios tautos, kurią šiaurės meškinas seniai norėjo praryti. Mės čia turime pilną tiesą mokyti savo kalboj ir lavinti ją, tai mokykimės, steigkime lietuviškas mokyklas, nes kitaip lietuviška kalba žus vilnėje amerikozmo; ir ką tada kaltins mūsų pačių istorija už mūsų neveiklumą. Pradėkime darbą nuo dabar ir veikime visi, visada ir visur. Veikim sujungtomis jėgomis kaipo vienos motinos sūnūs.

Jūs kurie jaučiate ir matote reikalingumą lietuviškų mokyklų Amerikoje, įneškite šitą klausimą draugysčių, kliūbų ir parapijų susirinkimuose aiškindami jūsų draugams ir draugėms reikalingumą mokyklų, o sugavę pritarimą išrinkite tam tikras ypates kurios galėtų pakviesti ir kitas kaimyniškas draugijas, aiškindami reikalingumą lietuviškų mokyklų, o susivieniją miestų ir kaimų lietuviai, rengkite fėrus, piknikus, tam tikrus vakarus; loškite teatrus, duokite koncertus, rengkit prakalbas, prelekcijas, rinkite aukas; draugysčių, kliūbų ir parapijų susirinkimuose, rinkite aukas; teatruose, koncertuose, piknikuose, vestuvėse, krikštynose ir kituose susiėjimuose rinkite aukas, aiškinkite mokyklų reikalingumą. O kada lietuviškų mokyklų reikalingumas bus suprantamas daugiau, tada bus galima eit ir per namus renkant aukas; galima bus atlankyti ir pramoninkus, paprašant jų pagelbinės rankos, o jie ne atsisakys nė vienas nuo to. Jūs guodojami kunigai, aiškinkite parapijonams reikalingumą lietuviškų mokyklų Amerikoje; padrąsinkite anuos prie tautiško darbo, nes nuo jų didelė

dalis to darbo priklauso. Teipgi jūs dainininkai ir muzikantai jūs turite judinamą galybę kuri traukia kiekvieną sutvėrimą išgirst balsą trimitos, stygų arba tautiško himno; mes ir geidžiame išgirst jūsų balsą, mes atlankysime jūsų vakarus surengtus naudai lietuviškų mokyklų Amerikoje.

A. J. Viznis.

Lietuviškos mokyklos reikia lietuviams gyvenantiems Athol'e, Mass.

Mūsų gyvenimas teip greitai bėga valandomis ir metais, kad mes nepasijuntame kaip užaugame ir pasenstame. Jeigu tada tik, ateina ne vienam į galvą klausimas: kodėl mes gyvenome ir ką nuveikėme gero sau ir visuomenei, delko mes išnyksime nuo šio žemės kamuolio, kada prisiartins mirtis, tai pasirodytų jog mums ne rūpi kodėl mes gyvename. Todėlgi mieli broliai ir sesutės, atsiminę savo gyvenimą, neapleiskime savo jaunosios gentkartės kuri dar tik pradeda žydėti, neduokime jai nuvyst ir pagelst anglišką dvasioje. Stengkimės kiek galėdami ją sulaukyti, nes dabar dar yra laikas, kol galima palenkt ton pusėn kurion norima. Jūs gimdytojai ir auklėtojai vaikelių, jūsų didžiausia priedermė yra lavinti ir apšviesti savo kūdikius suteikiant jiems atsakančią pagalbą, kad paskui neturėt didžiausią širdies skausmą, nes jeigu jūs tuomi nesirūpinsite, su tikru savo vaiku negalėsite susikalbėti, savo prigimtojo kalboje, juk ir dabar jau yra tokių apgailėtinų motinų kurių vaikai nuo 10 ar 12 metų, drebia į akis tokius šlykščius žodžius, kad net iš šalies girdint gėda, o jeigu kas tokios motinos klaustų ar ji suprato ką jai vaikas sakė, gautų atsakymą, kad ne (mat vaikelis angliškai šneka). Jūs tėvai ir motinos, ar ne jūsų tame kaltė, kad kūdikius leidžiate išsižadėt savęs, mažiems esant (o apie paaugusius tai nebėra kalbos)? Aš gana prisižiūrėjęs į tokį auklėjimą ir matydamas artinantis mūsų jaunosios kartos pradžiai, kad užbėgt tai pradžiai kelią, pakol dar yra laikas, patariu savo buveinės lietuviams atholiškiam ir kitom aplinkėm įsteigti lietuvišką mokyklą, vaikams ir suaugusiems kurie norėtų ją lankyti. Toks klausimas pats per save kyla iš kur imsime pinigų palaikymui mokyklos? Pagal savo nuomonę patariu, jog galima ir tuos pinigus apverst ant šito dalyko, katrie yra sukolektuoti statymui neprigulmingos bažnyčios, o kad visiems dabar žinoma jog parapija iširo, tai tiems pinigams tik ir vieta mokyklos įsteigimui ir jos palaikymui, o kokia suma tų pinigų yra tai nors aš nežinau, bet visgi pradžia būtų gera.

Apie namą mokyklai galima tartis su vietine draugyste, kadangi ši turi atsakančią salę kuri irgi tikėtų mokyklai, nes draugystė turtinga ir kaip manau, ji daug nereikalautų randos, nes ir iš narių draugystės yra daug su šeimynomis todėl ir jiems reikalinga pralavinti savo vaikučius. Kaslink mokytojo, tai

jeigu nesirastų iš mūsų pačių tarpo, tai galėtume pajieškoti per laikraščius gero tėvynainio, kurs prabudintų ir apšviestų mūsų jaunąją kartą įkvėpdamas jai dvasią lietuviystės.

Kaip auklėtojų teip ir mūsų visų yra didžiausia priedermė apsvarstyti tą dalyką gerai, kad prisiartintus žiemai, galėtume atidaryti Athole lietuvišką mokyklą.

J. D. Taunis.

Ne, neatliekame.

"Tėvynės" No. 31 ponas Jonas T. Kazlauckas užvardija savo straipsnį: "Ar mes atliekame tautiškus reikalus?" Toliaus nurodo, kad mūsų tautos labai mažai kas darbuojasi, toliaus nurodo, kad pernai rengėme Dr. V. Kudirkos jubilėjinį apvaikščiojimą kur nuo visų išlaidų atliko keletas centų tautos labai. Šiuosmet-gi rengiame apvaikščiojimus 40 metų sukaktuvių nuo pradžios keliavimo lietuvių Amerikon, ir matoma teipgi atliks mažuma tautiškiems reikalams. Toliaus nurodo, kad reikia atidaryti "Nuolatinį Tėvynės šelpimo fondą" ir aukas rinkti kur tik proga pasitaiko, nes toks fondas niekad nebus išseimamas. Priminė ir ką su tuom fondu reikia daryti, nes mums, girdi, reikia daktarų, apginėjų, mokytojų visokių šakų mokslo, teip-gi reikia ir gerų kunigų kurie su mumis dirbtų išvien tautos darbus....

Iš nurodymo, suprantu, kad tokis fondas mums *neberekalingas*, nes turime "Aušros" draugystę, kuri tuom rūpinasi, tik linkėtina kad ir p. K. prie jos prisidėtų, agituotų ir aukas rinktų, o reikalus atliks pati, Aušros draugystė nes ji yra ne gestantis fondas, tik reikia jį neapleisti. Teip-gi toks mieris ir "Mok. Pas. Ratelio". Teip-gi TMD. kuri išleidinėja moksliškas knygas, įstatuose turi: "skirti stipendijas einantiems augštesnius svietiškus mokslus" (šitą paragrafą TMD. iš savo įstatų išbraukė ir jį pavedė Aušrai. Rd.) o su kunigėliais tai kaip Dievas davė: kuris eina išvien su mumis ir darbuojasi tautos labai, tai toks ir savo lėšomis išėjęs mokslą tą veiks, o kurs ne, tai kad ir jį išleis Tėv. Šelp. fondas, jis dirbs sau, kaip kad daugumas, arba visi daro.

Niekaip negalime išprasti, kodėl lietuviai yra įpratę vis tvert naujus fondus, kibā mano tuomi pakelt šavo tautą! Mes jau turime fondus ant fondu, ugnelę ant ugnelės, ir kas iš to? Sutveriamė kokį nebūk fondą, tą tuojaus apleidžiame arba padedame į kampą o griebiamiesi naujo. Prie progos, gali kiekvienas suprast kaip lietuviams yra reikalinga užlaikyti Raštininkų fondą. Bet kur jis dabar? Tai kaip greitai mes tuos fondus gimdome ir marinamė! Lietuviai vieną sutvėrė, griebiasi už kito, pirmesnį apleisdami, tai atrodo, kad jiems ne apeina dalykai joki, nė tautiški nė darbininkiški, tik vien savo ypātą pasistatyt kaip "aš".

Aš atsakau p. K., kad mes neatliekame tautiškių reikalų, ir kad sutversime Tėv. šelp. fondą, ir-gi ne

atliksime, nes bus skriaudžiama Aušros dr-tė. Mano matymu, tuom kart turime fondų pakaktinai, tik pasistengkime pripildyti juos, o naujų nereikės tvert ir tie patys reikalai bus aprūpinti, vieton daug tvert fondų, paveizdan: inžinierių fondą, daktarų fondą, advokatų fondą, ir tt. turime tokį fondą kuris vienas visus aprūpina, kaip inžinierius taip daktarus, advokatus, ir tt. Daugiau rimtum!

P. Sinkevyčius.

Ateivių reikaluose.

Perskambėjo pertrinkėjo aidas per lietuviškus laikraščius, kurs kiekvienam ateiviui atsimušė į ausis, taip lyg viesula nuėjo nepalikdama tokio ženklo laikraštyje, kaip kad dabar stojasi, po ilgos kelionės pirmoje stotyje sausžemio, New Yorko prieplaukoje vadinamoje Ellis Island, per kurią ateiviai atkanka, tarpe kurių yra ir mūsų broliai lietuviai....

Užėmus vietą imigracijos viršininko p. William Williams, taip greitai įvyko naujos reformos ant Ellis Island, kurios apsunkina ateivius tokia našta, kad iš daugumos retas gali panešti ją, nepanešantis tos naštos, mato grūmojimą, grąžinimą atgal iš kur yra atkeliavęs, vėik ir ant to paties laivo. Dėlei tos priežasties ant Ellis Island iš imigrantų pusės kyla sumišimai, nepasidavimai grąžinimui atgal, bet nieko negali padaryti, nes valdžia turi ant to galę, kad viską tvarkon suvesti. Tas visas apsunkinimas yra tame, kad kiekvienas ateivys turėtų tikieta geležkelio, ir apart tikieta dar *dividešimts penkis dolerius* gyvo pinigų, neturint tiek pinigų, kad negali pakelti naštos užkrautos per p. Williams'o nežmoniškų jausmus, turi grįžti atgal (tokį atsitikimą galima prikergt prie meškeriojimo ateivių, politiškų prasikaltėlių).

Ar iš mūsų čia gyvenančių daug kas atsivežė po tokią sumą pinigų? Aš pats atkeliavau neturėdamas nė supuvusio pinigų, nė kapeikos, nė pfenigio nė to amerikoniško cento. Iš ko-gi ypatingai lietuviai gali turėti atkeliaudami Amerikon tuos 25 dolerius? Keliaudami Amerikon, ypatingai mažazemiai (kurių ir daugiausiai atkeliauja) išsiparduoda savo gyvulėlius, susiskolina, susirankioja supelėjusias iš visų pakampių kapeikas, nurokuodami, kad tik per vandenį užtektų, tai iš ko gali turėti tuos 50 rublių, arba 25 dolerius? Kiekvienas važiuoja Amerikon, su vilčia pasipelnyt, ar tai geresnio pragyvenimo jieškodamas, o ne tuos pinigus (kurių jie neturi) eikvoti.

Pakol atsimainys šie žiaurūs įstatymai, o gal ir pasiliks (nors yra viltis, kad greitai bus apmainyti ant lengvesnių, nes jau dabar yra protestai keliama per ateivius žydėlius), bet mūsų jau čia gyvenančių yra pareiga gelbėti savo tautiečius, gelbėti kaip tik galima. Štai ir 24 seimas SLRKA. šį bei tą tarė, tam panašus dalykas buvo tartas ir 23 seime, bet ir liko tik nutarimu, o su išpildymu kaip Dievas davė, tad jeigu ir šiuosmet taip padarys, kur yra reikalingiau-

sis laikas prie gelbėjimo savo brolių, tai ką tuomet galima sakyti? SLRKA. neprisidės prie SLA. pradėto jau darbo, jis ketys elgtis saviškai, nes SLA. pasmerkė kaipo bedievišką, ne atsižvelgdami, kad ir prie SLA. priguli kunigų, bet kągi padarysi.... Bet kaip SLA. ypatingoji komisija pasistengė aprūpinti kelias dešimtis, ne atkreipdama atydos kas pas ką važiuoja, ar pas kunigą ar pas parapijoną, ar laisvamanį, vien tik gelbėjo, taip turi padaryti ir SLRKA. tokiame atvejuje negali žiūrėti į pažiūras. Kuomet matysime ką veikia mūsų broliai šale stovėdami, ir kiek nuveikė, tuomet bus naujos kalbos. Juk visokios tautos turi tokias įstaigas tik po vieną, kurioje talpinasi žmonės bė pažiūrų skirtumo. Tokia įstaiga yra paremta tik ant tautos klausimo pamatų, o ne ant kokių kitų, kurie jau žmones skirsto. Jau gana žiopsot ir pirštą burnoje laikyti, reikia prie naudingo darbo prisidėti, nes — tegul meilė Lietuvos dega mūsų širdyse....

P. Sinkevyčius.

Kodėl nepagarsina?

Kaip jau yra visiems žinoma, kad Brooklyne, N.Y. 30 gegužio buvo iškilmingas apvaikščiojimas su prakalbomis, paminėjimui 40 m. nuo pradžios lietuvių keliavimo į šią šalį ir, žinoma, buvo renkamos aukos vadovėlių išleidimui. Surinkta tapo aukų \$68,25 ir žinoma, buvo nutarta aukautojų, kad perduot tuos pinigus jau išrinktam Bostono lietuvių izdininkui P. Čeplikui, ir, kurie duos nemažiau kaip 50c. tų vardai bus pagarsinti "Tėvynėje". Vienok praslinko jau arti trys mėnesiai ir pagarsinta dar nebuvo. Tai kodėl? Ar izdininkas nepagarsino, ar Lietuvių Ūkėsų Kliūbo, rengėjų apvaikščiojimo komitetas? Rodos neseniai buvo "Tėvynėj" paminėta kun. J. Žilinskio, kad iš Brooklyn'o aukos dar neprisiųstos. Tai aišku, kad Lietuvių Ūkėsų Kliūbo komiteto rankose tie pinigai; ir kodėl jie tuos pinigus nesiunčia kur reikia ir nepagarsina aukautojų vardus? Ko laukia?

A. Petraška.

Aušta...

Tykiai, tykiai vėjas ūžia,
Medžių lapai purtos', šnabžda,
Saulutė per kalnus bėga;
Vakar's savo rūstų veidą
Rodo priešai šviesos zarą
Mato jog jis vien gudrybe
Gal išvyt negeistinąją
Savo drūtą priešininką....
Saulutė apvilta tapo;
Augšti kalnai ją paslėpė....
Bjaurus juodas vakar's siaučia,
Viešpatauja it baidyklė....

Vienok nėra nieko tokio
 Viešpataujančio per amžius....
 Tai ir ūkai — skaldos, nyksta, —
 Jų galės atėj' rubežius....
 Aušta rytas vėl išnaujo —
 Teka ir vėl giedri saulė
 Ir spinduliais šviesiais savo
 Vėl ji apglobia žemele.

J. Ilgunas.

Peržvalga.

82 No. "Kovos" tilpo protokolas susivažiavimo Veikiamojo Komiteto LSS. Protokole pažymėta jog visuotiniu balsavimu išrinktųjų tarpe yra ypatingos kurios pagal tiesas turėjo būti jau išbrauktos ir, taip: Antonov nuo pradžios savo priklausymo į Sanjungą, per visą tą laiką yra įmokėjęs tik 40c., V. J. Šliakys skolingas už 7 mėnesius, kiti už 6 mėnesius skolingi.

Tame pat numeryje tilpo Sanjungos centro sekretoriaus Puskunigio atsišaukimas į kuopas idant tos greičiaus balsuotų už priėmimą ar atmetimą LSS. V seimo protokolo ir balsus iki 15 rugsėjo jam susiūtų. Po atsišaukimo, raidžių statytojas kurs užima vietą redaktoriaus, padeda pasargą idant kuopos balsus ne siūtų sekr. P., nes jis yra suspenduotas, bet siūtų Veikiamojo Komiteto paskirtam sekretoriui.

* * *

P. J. Ilgaudas per "Lietuvą" kviečia Chicagos lietuviškąją jaunomenę pristoti prie "Birutės" choro idant būtų galima kuopuikiausiai papuošti ateinantį, jubilėjinį SLA. seimą kurs atsibus Chicagoje. P. M. Petrauskas kurs atvažiuojęs Amerikon apsistojo New Yorke, tuojaus žada atvažiuoti į Chicago ir ten prabūti iki SLA. XXV seimui, prie kurio papuošimo, be abejonės p. Petrauskas daug prisidės savo dainomis. Taigi jau rengiamasi prie SLA. jubilėjinio seimo.

* * *

F. Bagočius rašo laišką "Lietuvos" redakcijon reikale nuo revoliucijos laikų pinigų likusių R.Š.K. izde. Rašytojas sako, kad jis gavęs krivulę kurioje du balsai buvo paskirti tuos likusius pinigus išleisti Dr. V. Kudirkos raštų ir vienas, kad paskirti juos kankiniams, jis pridėjęs savo patarimą, kad pinigų pavest kankiniams, krivulę pasiuntė Dūdai kaip išdininkui R.Š.K., paragindamas, kad jis su izdo globėju pridėję savo patarimus užbaigtų reikalą, ir nuo tada nieko negirdėti.

Iš Lietuvos.

Vilnius.

"Rūtos" bute liepos 10 ir 11 d. buvo Lietuvių Mokslo Draugijos metinis susirinkimas. Iš apyskai-

tos pasirodė, kad liepos 1 d. 1909 m. narių Draugijos buvo 215, pinigų izde — 1431 r. 85 k., knygų pribuvo 2300 tomų ir dabar draugijos knygyne yra per 9000 tomų, yra dar daug svarbių rankraščių ir dokumentų, senovės pinigų yra per 3000 ir dar daug kitų senovės liekanų. Buvo perrinkta valdyba ir sutvertos dvi naujos komisijos: 1) dainoms ir jų gaidoms rinkti ir 2) programai sutaisyti, kaip reikią rinkti tautiškieji dalykai; beto užsimezgė Lietuvių Mokslo Draugijos skyrius Mariampolėje. Perskaityti dar buvo pranešimai (referatai) pp.: Yčo, Bukanto, Janulaičio, Valdemaro, Žiogo, E. Volterio ir J. Gabrio. Abelnai L.M. Draugija auga.

Liepos 11 d. "Rūtos" bute buvo vaidinta drama "Damblynė", buvo dar dainos, šokiai. Neblogai nusisekė.

Giedraičiai.

(Vilniaus pav.). Valsčiaus kanceliarijoje surašinėjo, kas kokia kalba namie kalba. Į tolymesnes seniūnijas (storastystes) važinėjo staršina su raštininku surašinėti, o 3 seniūnas sušaukė valsčiaus kanceliarijoje birželio 30 d. ir surašė, kas kaip kalba. Nors gyventojai lietuviai, bet ilgai ginčijosi kaip čia užsirašyti, ir ant galo pagalios viena seniūnija pasirašė visa lenkiška beesant, kitos gi dvi — maišytai — lenkiškos ir lietuviškos. Iš 7 seniūnijų pasirašė — 1 lietuviška, 2 maišytos ir 4 lenkiškos. Mūsų valsčiuje 9 seniūnijos. — Labiausia "lenkai" įtikrindavo lietuvių rašyti lenkais sakydami: "kur jūs nueisite su savo lietuviška kalba?"

Gaila, kad dar mūsų žmonelės nesijaučia, kad jie ne lenkai, bet tikri lietuviai. Gerai yra mokėti ir lenkiškai, ir rusiškai, ir vokiškai, ir angliškai, ir tt. bet nereikia niekados išsižadėti saviškės lietuviškos kalbos. Kada mes gausime dvasią šventą?

Latvis.

Naumiestis

(Sūv. gub.). Vietinė policija apginkluota brauningais. Daugumas žemsargių visai nemoka su tokiomis revolveriais apsieiti, todėl yra daromi bandymai. Taip liepos 1 (14) d., besimokindamas vienas žemsargys iš netyčių nušovė kitą. Užmuštas, kaip sako žmonės, buvęs gana geras žmogus.

Rugiai ir kviečiai apie mus gerai užderėjo. Vasaroja puikiai išrodo.

Meiščių kaime, netoli nuo Naumiesčio, yra pradinė mokykla. Mokyklos butas greičiaus tikės liams minti, negu mokyklai.

Silpnutis-Sviruolis.

Skriaudžiai.

Neseniai iš Varšavos pagrižo pas mus į tėviškę vienas vaikinys-lietuvys. Nors žmonės lenkiškai nekalba, bet tas "varšavietis" stengiasi kalbėti sudarkyta lenkų kalba. Tokiems "ponaičiams" ant kiekvieno žingsnio reikėtų duoti suprasti, jog jie, niekindami savo prabočių kalbą, žemina tik save. Jeigu

norime, kad svetimi gerbtų mūsų kalbą, mes patį turime visuomet ją gerbti.

Nors pas mus nėra nei monopolio nei aludžių, bet degtinės ir alaus gali gauti, kiek nori. Apie laikraščių skaitymą nėra ką ir užsiminti. Jeigu kas pamato kartais ką nors laikraštį skaitant, tai tuoj jį išjuokia. "Gerai, sako, kalbėjo man anuomet kunigėlis — Rūkštelė skaito visokias knygas ir cecilijų laikraščius, o gal dar ir be cenzūros. Kad teip dabar čia "žemskis" pasirodytų, tai jam duotų skaitymą". Tai kokių pas mus yra žmonių!

J. Sakalas.

Jaunas.

Kauno miesto 1909 m. gyventojų priskaitė beveik 80 tūkstančių: rusų 19 tūkstančių, žydų 32 tūkstančių, lietuvių ir lenkų 25½ tūkstančio, kiti kitokių tautų. Nejudinamo turto mieste surasta beveik ant 5 milijonų rublių, iš kurių lietuviams priguli už 310, 720 rublių, arba beveik 7%. Visų valdytojų nejudinamų turtų yra suvirš per 1500, iš kurių lietuvių 370 arba 24%.

Cholera Lietuvoje. Šiauliuose 1 žmogus susirgo cholera; Radviliškyje cholera mirė geležinkelio kunduktorius.

Anykščiai.

(Ūkm. pav.). Liepos 1 d. 6-tą valandą po pietų pas Miksienę atėjo 3 uradninkai ir paklausė, ar nėra pas ją pono Kuzmos. Gavę atsakymą, jog tokio pono nėra ir niekad nebuvo, uradninkai iškrėtė visą grintelę ir įgazdino vaikus. Paėmė tos moteriškės sūnaus laiškus. Jos sūnus rugpjūčio 15 d. 1907 m. buvo suimtas ir ilgai sėdėjo Ūkmergės kalėjime; mat pas jį rado revolverį ir literatūros kiek. Paskui, kaip teismas jį išteisino, jis tarnavo kariūmenėje; bet išten bavo pavarytas ir išsiųstas į Tobolsko gub. ant "poselenijos". Birželio mėn. šių metų jis turėjo grįžt namo. Kadangi policija paėmė visus jo rašytus laiškus, tai motina labai susirūpinusi, kad vėl kas nors su juo neatsitiktų. Parašyt jam laišką negali, nes neturi antrašo. Ir kam gi prireikė varginti tą seną moteriškę!

Anikštėnas.

Joniškis.

(Šiaulių pav.). Į Joniškį buvo atvažiavęs koks tai vienuolis (zokoninkas). Jis tris dienas (birželio 4, 15 ir 16 d.) po tris kartus į dieną sakė pamokslus. Žmonių suvažiavo labai daug. Visi norėjo pamatyti tą kunigą su barzda. Nuėjau ir aš pasiklausyti jo pamokslų. Žinoma, barė "cecilikus" ir kitus bedievius. Bet tai jau paprastas daiktas. Labiausiai man patiko šie kunigo žodžiai: "Žmogus turi vėlę, užtai jis eina galvą pakėlęs ir žiūri tiesiai; gyvulus gi, neturėdamas vėlės, eina galvą nulenkęs ir žiūri į žemę". Išėjau iš bažnyčios, negalėjau atsi-kratyti šių žodžių: jie vis lenda man į galvą. Ir šiandien nesuprantu, ką gali prigulėt eisena ir žiūrėjimas nuo vėlės? Gaila, kad pamokslininkas teip neaiškiai

išdėstė savo mintį. Prastas žmogelis suki sau galvą ir nieko nesupranti.

Lietuvaitis.

(Iš "Liet. Uk.")

Lietuviai Amerikoje.

Des Moines, Iowa.

Čia yra pulkelis lietuvių, visi gyvena rytinėj dalyj miesto. Iš jų apie 15-20 turi savo locnus namučius, visi sutikime gyvena. Lietuviai daugiausiai dirba anglių kasyklose. Darbai eina gerai, tik uždarbiai nelabai dirdeli. Kasyklos toli nuo miesto todėl darbininkai turi mokėt kompanijai už tai kad juos daveža, o kitur reikia eit 2-3 mylias kol dasigauni į darbo vietą.

Iš kitur pribuvusiam darbas lengva gauti, nes čia darbų yra visokių ir visur vis reikalaujama darbininkų. Ūkėse mokama po \$1,50 — \$2, už 10 val., teipgi duoda ir kambarį su valgiu. Fabrikuose uždarbiai nuo \$2 iki \$2,25 ir daugiau už 9 val. darbo. Paprasti darbininkai gauna po \$1,75 už 9 valandas darbo.

25 liepos šv. Jurgio draugystė turėjo pikniką, "Ecanomy" sode, bet dēlei bjauraus oro pelno mažai turėjo, gal apie \$25. Pelnas skiriamas sušelpimui nelaimingų dr-stės narių.

Neseniai susitvėrusi kuopelė SLA. (227) auga kaip ant mielių; į 3 mėnesius laiko prisiršė 14 naujų narių. Galima tikėtis, kad toliau prisirašys ir daugiau, tik bėda, kad mes neturime tokio žmogaus kuris gerai išaiškintų SLA. reikalus ir kokią naudą lietuviai turi priklausydami prie SLA. Mūsų kuopos nariai yra atjaučianti brolybę ir meilę nes praeitame susirinkime perskaičius atsišaukimus nelaimingų mūsų brolių, P. Milašiaus ir A. Pečiukaičio, suaukavo jų sušelpimui \$1,42 abiem po lygią dalį, po 71c. Pinigai pasiųsti centro išdiniškui J. Skritulskiui, kuris juos perduos kur reikia.

J. H. Aliukonis.

Springfield, Ill.

Darbai čia silpnai eina, iš kitur atkeliavusiam sunku darbas gauti, nes ir ant vietos čia gyvenantiems prisieina kelis mėnesius būt be darbo. Jau seniai tokios bedarbės buvo. Tarpe lietuvių jau randasi ir bažnyčia ir kunigas jau net antras atkeliavo. Pirma buvo kun. Malinauckas, bet parapijonai juom neužsiganėdino, jieškojo nuo seniai kito kunigo, ir susijieškojo net Anglijoj kun. Čiuberki. Šitas atvažiavęs jau pradeda darbuotis: ragina tėvus ir motinas, kad vestų vaikus mokytis katekizmo į bažnyčios sklepą. Moterims užsakė, kad rašytųsi į jo sutvertą draugystę kokio ten altoriaus. Vyrus ragina rašytis į draugystę šv. Vincento. Viskas gerai, bet kodėl kunigėlis neragina rašytis į SLA. 79 kuopą, Lietuvos Sūnų draugystę, šv. Juozapo dr-ę, Ūkėsystės Kliubą, dr-ę Saldžios Širdies Jėzaus ir LSS. 29 kuopą. Gal

jų nepažįsta. Kn. Čiuberkis apskelbė ir parapijos stovį, kad visi parapijonai, parapijai skolingi po \$37. Po tokiu kunigo apskelbimui, daugelis supyko ir todėl ateitėje, galima manyti jog ir šitas kunigas ne ilgai bus geras, gal bus taip kaip buvo su kun. Malinaucku; visai žmoneliai kalbėjo kaip tik katras išmanė, tas save gindamas nesykį ir vištagalviais išvadino savo parapijonus.

Jonas Žvingila.

Tamaqua, Pa.

Lietuvių čia yra apie 40 šeimynų ir keliolika vienučių. Apie jų susipratimą nežinau kaip čia ir pradėt rašyti, nes pas mus visai kitaip einasi negu kituose miestuose ir miesteliuose. Kitur žmonės skaitanti laikraščius ir laikanti save daugiau už kitus išmanančiais, organizuojasi, tveria progresyviškas draugystes ir kuopas, bet pas mus yra kitaip: kad tie kurie skaito laikraščius, išskyrus klerikališkus laikraščius, sėdi rankas sudėję ir priešingai yra visokiam judėjimui, bet tie kurie laikraščius neskaito, arba skaito vien "Saulę" su "Žvaigžde", daug augščiau susipratime stovi už augščiau paminėtus, nes jie organizuojasi, tveria pagal savo nuomonę kuopas ir draugystes ir, stipriai laikosi; tarp mūsų "susipratėlių" yra tokia suirutė kokios aš dar nematęs esu.

Turim čia SLA. kuopą, bet koktu yra ir rašyt apie jos gyvavimą. Tvarkos jokios užvest negalima. Kaip didžiausis organizatorius mūsų kuopos p. A. Venckevičius, kurs nesigailėjo lėšų prie sutvėrimo kuopos, šiandien visai apie jokią judėjimą girdėt nenori į susirinkimus visai nesilanko; nes kaip gerai darbai eina tai "nėra laiko", o kaip darbai susilpnėja, tai "perdaug lėšų". Užmanius ką nors naujo, tai mūsų "veikėjai" vienbalsiai pritaria, bet kaip reikia užmanymą įgyvendinti, mūsų "veikėjų" nė su žiburiu ne sujieškos ir viskas turi žlugti. Koktu yra rašyt apie tokius veikėjus, bet tegul visuomenė mato kokių narių turi savo tarpe.

Negreit dar pas mus žmonės, o ypač vadinami "pirmaeiviai" pradės veikt labai savo tautos ir savo brolių, nes tam visam kelią užkerta alutis su kuriuo pas mus kiekvieną galima nupirkt ir parduoti. Rengiant kokį susirinkimą, kol apskelbi žmonėms apie jį, daug vargo reikia pergyventi, bet užtenka sušukt kokiems porai: "vyrai, susirinkite girioje, aš atsiųsiu bačkutę alaus" ne praslinks nė pusvalandis kaip visas miestelis sumarmės (turiu faktus). Tai tokie pas mus lietuviai ir jų veikėjai.

St. Miliauckas.

Coaldale, Pa.

1 dieną rugpjūčio pas mus atsilankė pp. Strimaits ir Bendrikis kuriuodu ėjo per lietuvių gyvenimus ragindami lietuvius idant sutvertų SLA. kuopą. Darbas tų dviejų vyrų nepasiliko bergždžiu. Į namus p. Amulevičiaus susirinkus būreliui lietuvių ir p. Bendrikiui trumpai paaiškinus SLA. mierius, ku-

pelė tapo sutverta iš 17 narių; valdybon išrinkta: pirmininku P. Dilbaitis, raštininku A. Vilčinskas ir išdininku S. Ambrazas. Nors tai kuopelė ne didžiausia, bet viltis yra jog laikui bėgant pasididins, nes lietuvių čia gyvena apie 300, todėl reikia tikėtis jog atsiras ir daugiau norinčių tapt nariais SLA. pristojant prie mūsų kuopos. Tik geistina būtų, kad rastųsi koks kalbėtojas kurs nepatingėtų coaldalečiams paaiškinti SLA. mierius plačiau, nes jiems dalykas nelabai aiškus, jie SLA. nesupranta kaip reikiant; štai ir dabar, tie patys kurie prisirašė prie SLA., vieni sako — jau ir mes dabar cičilikai, o kiti tikrina jog tai nauja partija. Tai mat kaip žmonių perstatoma Susivienijimas Lietuvių Amerikoje.

Yra čia ir LSS. 107 kuopa, bet visai silpnai gyvuoja; gal ateitėje sustiprės. Darbai čia daugiausiai anglių kasyklos kurių yra net 14 šaftų. Darbai eina gerai, dirbama pilną laiką, bet iš kitur atvažiavusiam sunku gaut darbą. Vasaros laike yra nemaža darbo prie namų statymo, bet tai tik vasaros laike.

Garnys.

Beckemeyer, Ill.

Iš čia išvažiavusį Pijų Česaitį, 25 metų vaikną, ant gelžkelio patiko nelaimė. Jis netekęs čia darbo išvažiavo darbo jieškot į Breez, Ill., kur šokant iš pasažierinio trūkio, užbėgo ant jo tavorinis trūkis kurio ratai nelaimingąjį pagavę perpjovė pusiau. Nelaimingas vaikinąs tapo parvežtas atgal į Beckemeyer ir čia palaidotas. Laidotuvėse dalyvavo daugybė žmonių. Iš giminių atvažiavo tik vienas jo dėdė J. Damijonaitis kurs atvažiavo į laidotuves su J. Samuoliu. Prie kapo J. Samuolis turėjo prakalbą kurioje kalbėtojas parodė velionio gyvenimą, darbus ir nuopelnus. Kalba palydovus sugraudino, daugelis net apsiverkė.

Velionis P. Česaitis paėjo iš Lietuvos Sūvalkų gubernijos, Vilkaviškio pavieta, Pažerių valsčiaus. Paliko Lietuvoj savo motiną. Gyvu būdamas jis buvo gana darbštus vaikinąs, išmintingas ir geras tautietis. Priklausė prie SLA. 177 kuopos ir LSS. 121 kuopos. Gyvendamas Beckemeyere, dirbo anglių kasyklose, o čia darbui sustojus, išvažiavo jo jieškot kitur iš kur gyvas negrižo. Tegul jam būva šios šalies žemelė lengva.

J. Skrickis.

Iš Amerikos.

Konfiskuoja naujus centus.

Kaipo atminčiai jubilėjinių metų, paminėjimui sukaktuvių 100 metų nuo gimimo 16-tojo iš eilės Suvienyty Valstijų prezidento Abrahamo Lincolno, Suvienyty Valstijų valdžia išleido naujus varinius (1 centas) pinigus papuoštus A. Lincolno veidu vieton veido indijono kurs ant tų pinigų yra vartojamas nuo 1859 metų. Išėjus naujiems centams iš Philadelphia, pinigų dirbyklos, apsižiūrėta jog tie cen-

tai negali būt vartojami vaizboj kaip pinigai kadan- gi juose įsibriovusi klaida ir tai klaida tame, kad per ne apsižiūrėjimą, ant pinigų ir, vietoj parašo Abraham Lincoln, įspausta Lincolnio paveikslo piešėjo inicialas "V. D. B." kas reiškia Victor D. Brenner. Taigi Lincolnio veidas turi piešėjo vardą. Kada amerikona- nai galvatrukčiais eidami graibstė naujuosius pinigus, valdžia apskelbė tų pinigų konfiskavimą; tas apskel- bimas padarė dar didesnę trušmą, nes žmoneliai per- ka tuos pasmerktuosius centus nuo brokerių mokėda- mi po 25 c. už vieną, bile tik turėt ženklą atminties velionio Lincolnio jubilėjaus.

Dėlei muito padidrinimo.

Kongrese jau pasibaigė ginčai už pakėlimą mui- to ant iš užrubežio įvežamų tavorų, kame didžiausią rolę lošė prezidentas Taftas. Ginčai pasibaigė tuo- mi, kad diduma balsų nubalsuota jog muitas turi būt pakeltas, o tas suteikia didžiausią smūgį inportuoto- jams svaiginančių gėrimų. Muito pakėlimas įvyks teip greitai kaip tik prezidentas Taftas pasirašys ant kongreso nutarimo. Tas muito pakėlimas padarė ne- maža trukšmo pirklių tarpe, o labiausiai tarpe pirklių svaiginančių gėrimų kurių daugybė pareina į Ameri- ką ir laivai jau plaukia Atlantiko vandenyną. Jeigu laivai atkaks į New Yorką kol prezidentas bus dar ne- pasirašęs, tai muitas bus apmokamas senoviškai, bet jeigu prezidentas jau bus pasirašęs, tai muitas turės būt apmokėtas brangiau. Pirkliai dabar siuntinėja laivų kapitonomams bevieliniiais telegrafais paraginimus idant tie skubintųsi baigt kelionę ir, jeigu atkaks į New Yorką pirmiaus prezidento pasirašymo, žada ka- pitonomams dideles dovanas. Laivas "Pennsylvania" parveža daugybę vengriško vyno už kurį reiks užmo- kėt muito \$10,000 daugiau paprasto muito jeigu lai- vas atkaks po prezidento pasirašymui.

Nubaudė detektivą.

Madison, Wis. Muncipališkame teisme pasibai- gė byla detektivo F. P. Wagnero apskusto už kreivą prisiegą. Wagneras buvo prisiekęs jog matė kaip M. J. Reagan iš Milwaukes atvažiavęs davė \$35,000 trims legislatus pasiuntiniams kaip kyšį idant tie pereitų į pusę senatoriaus Stephenson. Kyšis, pagal Wagnero liūdyjimą, atsibuvo Plaukintono viešbutyje. Kuomet legislatus pasiuntiniai ėmė kyšį nuo Reega- no, jis, Wagneras kaip detektivas, žiūrėjęs per rak- to skylėlę ir aiškiai matęs visą dalyką. Prie tyrinėjimo vienok Wagneras negalėjo nurodyt tos rakto sky- lelės, dargi persitikrinta jog niekas negali matyt kas dedasi viduje nurodyto kambario kuriame tie kyšiai, pagal Wagnero tvirtinimo, buvo priimami. Teismas Wagnerą pasmerkė trims metams kalėjiman; bet pas- merktasis verkia ir sako jog teismas jį pasmerkė ne- kaltai.

Nori išnaikint nemorališkumus.

Chicago, Ill. Pradėjus eit aikštėn jog policija ne tik kad yra apsileidusi ir nepildo savo pareigų, ne

persekioja nemorališkumo įstaigų, bet nuo tokių įstai- gų palaikytojų ima kyšius (ir, žinoma, todėl paran- ku apsileisti), valstijos prokuratorius Wayman su prokuratorium Sims žada imties prie darbo ir ener- giškai naikint paleistuvų įstaigas ir išnaikint jas teip, kad Chicagos miestas savo dorumu kaip žvakė žibė- tų ir tai net tuo savo žibėjimu pralenktų visus kitus Amerikos miestus. Būsią paskirta daugybė energiškų detektivų kurie stengsis surast visas paleistuvų į- staigas ir palaikytojai bus teismo baudžiami kuo aš- triausiomis baudomis, ir tokiu būdu turės būt išnai- kinta "baltoji vergija". Paleistuvų įstaigų palaiky- tojai labiausiai bus baudžiami jeigu suimtosios "ver- gės" pasakys jog jos yra atvažiavusios iš Europos ar iš kitų pasaulio kraštų, ir joms kas nors kviečiant atvažiuot į Ameriką, žadėjo darbą. Mat pastaruoju laiku, priviso daugybė tokių kupčių kurie per savo pagelbininkus vilioja jaunas merginas iš jų tėvynės Amerikon, žada gerus darbus, o čia jas parduoda pa- leistuvų įstaigoms.

Prezidento Tafto kelionė.

Prezidento Tafto kelionės plenai jau apdirbti. Prezidentas iškeliauja vėjų gaudyt 16 rugpjūčio ir ke- liauja į pietvakarinę pusę Suvienytų Valstijų idant atlikt kelionę 13,000 mylių ilgumo. Išvažiavęs iš Washingtono pirmiausiai atlankys Chicagą. Iš ten pervaziuos valstijas: Wisconsin, Minnesota, Iowa ir ten atlankęs patogesnes vietas važiuos į Denver, Co- lo. kur turi pribūt 21 rugpjūčio. Ten užtrukęs 3 die- nas ir kiek pasilsėjęs, 24 rugp. keliaus į Salt Lake City valstijoje Utah. Keliaudamas per valsijas Mon- tana ir Idaho pasuks į šalį idant atlankyti Spokane Washingtono valstijoje, kur pasilsėjęs keliaus į Seat- le idant ten atlankyti parodą "Yukon-Alaska Paci- fic". Iš ten važiuos į Portland Oregono valstijoje o iš ten pakraščiu tykiojo Oceano keliaus į saulėtąją Kaliforniją. Per Kaliforniją ir Arizoną keliaus į Te- xas ir ten apsistos El Pace kur 15 spalio pasimatys su Meksikos prezidentu ir paskui nuvyks pas savo bro- lį gyvenantį ant ūkės netoli nuo Corpus Christi. Po keturių dienų pasilsio išvažiuos į New Orlean Luzzi- janos valstijoje kur sės į laivą ir leis upe Mississippi kur prisiziūrės darbams kurie varomi jos gelmėse. 1 lapkričio važiuos į sostinę valstijos Mississippi Jackson. Iš čia važiuos atlankyti tulas, patogesnes vietas valstijose Alabama, Carolina ir Virginia, iš ten 10 lapkričio keliaus namo, į Washingtoną.

Iš visur.

Spanijoje revoliucija.

Paryžiaus laikraštyje "Matin" tilpo straipsnis to laikraščio korespondento kurs gyvendamas Spanijoje turįs šiek-tiek patyrimo jog ten viešpatauja baisus žmonių inirtimas ant valdžios ir, jeigu valdžia ne nu- silenks, ne padarys kokias nors permainas kurios už-

ganėdintų žmones, galima tikėtis didžiausios anarchijos ir visuotinos revoliucijos, nes pagal šių dienų nutikimus, kaip ant delno matosi ateitis ir jos pasekmės. Tą viską jau parodo iškilusi revoliucija kurios pradžia valdžiai pasisekė šiaip-teip nuslopinti. Toliaus, sako, negalima nutilt ne paminėjus ir apie pradžią dabartinės, neva patremtos revoliucijos. Miestuose ir miesteliuose Barcelonos aplinkėse susidarė sukilėlių minios kurios pirmiausiai apstojo prieplaukas ir geležkelių stotis idant sulaikyt kareiviją, ne įleisti ją į miestą. Palmoj minia sukilėlių užpuolė Marijonų vienuolyną ir jį uždegė. Degant vienuolynui, kada vienuoliai bėgo į laukus šaukdami pagelbos, sukilėliai, vyrai vijosi bėgančiuosius vienuolius ir kuriuos sugavo, užmušė, o moteris draskė bažnyčios ir vienuolyno papuošalus. Taip panašiai pasielgta visoje aplinkėje kur sudeginta ir išplėšta apie 7 vienuolynai; vienuoliai ir vienuolės išvaikyti, kiti išžudyti. Parduotuvės vienos išplėštos kitos priverstos uždaryt savo duris. Valdiškos įstaigos prie kurių buvo silpnesnė sargyba, teipgi išplėštos o sargyba išžudyta. Pačioje Barcelonoj sukilėliai elgėsi su vienuoliais kuo žvėriškiausiai: be skirtumo lyties vaikėsi miesto gatvėmis plakdami kaip galvijas, kitus priilusius kankino su pagelba lazdu, rykščiu ir kitų pabūklų.

Galiaus valdžia atsiuntė kareivius sukilėlių ramimui. Kanuolių šūviai pasigirdo vienoj tai kitoj vietoj ir lavonai uždengė žemę. Po kelių dienų skerdynių kareivių su sukilėliais vėskas nutilo. Vienok nors viešose vietose sukilėliai ir nesirodo, bet miestų pakraščiuose jie lošia savo rolę. Valdžia gerai gali matyti, kad dar ne galas tam viskam, nes sukilimo revoliucijos dvasia užsikrėtusi ir kitose provincijose. Visoje aplinkėje apšaukta karės apgulimo tiesos. Miestuose: Borgos, Vittoria ir San Sebastiano stovi garnizonai kareivių su kanuolėmis ir laukia visuotino sukilimo. Aplinkėse Katalonos, Arogano ir Andaluzijos, visiems rezervistams prisakyta susirinkti iki 21 rugpjūčio ir tojaus stot po ginklu.

Barcelonoj sušaudyta 40 sukilėlių visai be jokio teismo. Tarpe sušaudytų yra ir redaktorius laikraščio "Progreso". Daugybė sukilime dalyvavusių prieš suėmimą, sugrūsti kalėjimuose, keikia kurstytojus kurie kurstydami prie sukilimo tikrino jog trumpame laike iškovota bus žmonėms laisvė, bet dabar ašvės ne paragavus reikia kentėti ir dar nežinia kas juos laukia. Kariškieji teismai dieną ir naktį nemiega, išduoda vis naujus ir naujus sprendimus pasmerkiant būrius sukilėlių žudymui. Žudynės kalėjimų kiemuose ir tvirtovėse teipgi nesiliauja. Per sanvaitę laiko nužudyta 8000 žmonių.

Smulkios žinutės iš svietur.

¶ Paryžiuje, viešoje vietoje tapo nužudytas Ducheminas kurs pernai nužudė savo motiną. Jis nu-

žudytas galvos nukirtimu kuriam prisiziūrėjo tūkstančiai žmonių. Giljotina buvo iškelta ant 16 pėdų nuo žemės, idant publika geriaus galėtų prisiziūrėti. Viešo žudymo čia nebuvo per pastaruosius 15 metų.

¶ Cape Town, Pietų Afrika, prieplaukoj jau nuo dviejų sanvaičių laukiama ir nesulaukiama laivo "Warath" su 300 keleivių išplaukusių iš Durbono. Manoma, kad kilęs ant jurių ciklonas turėjo laivą sunaikinti.

¶ Turkijos sultonas gavo peticiją nuo Rusioj gyvenančių žydų kurie prašo suteikt leidimą apsigyvent Turkijoje. Po peticija pasirašo 10,000 žydų. Sultonas net persigando matydamas tiek parašų ir pasidrausino nieko ne atsakyti.

¶ Persijos naujoji valdžia apsiėmė mokėti nuo sosto prašalintam šahui po 25,000 dolerių metinės algos.

¶ Stokholme, Švedijoje, ištiko straikas darbininkų dirbančių popieros dirbtuvėse ir bovelnos verpyklose. Straikuoja 40,000 darbininkų prie kurių rengiasi prisidėti da ir darbininkai geležies liejyklų.

¶ Spanijoje revoliucija atgema iš naujo. Revoliucijos pagreitinimo dėlei, prisideda straikai visokiose šakose išdirbysčių. Didesniuose miestuose apsireiskia jau ir badas.

¶ Rusijos caras iš savo kišenius aukauja 2,500 rublių rusiškųjų išeivių prieglaudos namui New Yorke (Suvienytos Valstijos). Tą namą steigia archiriejus Platon.

¶ Spanijoje numirė Don Carlos, pretendentas Spanijos karaliaus sosto; jis mirdamas užrašė popiežiui visus savo turtus kurių vertė apskaitoma ant 2 milijonų dolerių.

¶ Turkija ruošiasi į karę prieš Graikiją. Apškelbta mobilizacija arba ėmimas jaunų vyrų kareivijon; būsė paimta 40,000 jaunų vyrų.

¶ Berlyne numirė seniausias vokiečių poetas, solistas ir novelistas Baron Detler von Liliacron. Numirė jis nuo uždegimo plaučių.

¶ Serbija ginkluojasi kiek tik turi jėgos. Karės ministerija Anglijos dirbtuvėse apsteliavo 120 kanuolių, o Vokietijos dirbtuvėse daugybę šautuvų naujausios sistemos. Teipgi jieško Francūzijos bankose paskolos.

¶ Kaune teismas pasmerkė du slaptos policijos agentus trims metams kalėjiman užtai, kad jiedu norėdami pasirodyt "ištikimais", vieno darbininko gyveniman įkišo bombą ir užvedė žandarus daryt kratą, kur ta bomba rasta.

¶ Peterburge statant triobą, sugriuvo siena nuo augštumo 4 augštų. Sienos griuvėsiuose prazuvo 24 darbininkai.

¶ Mexike buvo smarkus žemės drebėjimas kurs išgriovė veik visą miestą Mexiko. Griuvėsiuose žuvo daugybė žmonių.

Trumpi atsitikimai Amerikoje.

¶ Minneapolis, Minn. Atsibuvusiame piknike per 10 mylių nuo miesto, ištiko muštynės besilinksminančių tarpe. Muštynėse 10 ypatų užmušta, daugybė sužeista. Išsiųsta speciališkasis trūkis į vietą pikniko, su vaistais, gydytoju ir policija.

¶ Buffalo, N. Y. Pašto inspektorius areštavo M. Gloyd, 19 metų merginą. Areštuota už rašinėjamą koliojančių laiškų savo priešam. Pastatyta ji po kaucija \$500 kol byla pasibaigs.

¶ Washington, D. C. Apdirbimas muito reikalų, Suvienytom Valstijom kainavo 4 milijonus dolerių; tik viena spauda reikalavo \$460,000.

¶ Albany, N. Y. Gubernatorius paskyrė \$250 tam kas sugaus Oskar E. Droege kurs iš valstijos lėšomis užlaikomo džiovininkams ligonbučio išdo pavogęs \$10,000, pabėgo.

¶ New York, N. Y. Į Suvienytas Valstijas atkako mexikonas Cebo de Vitar kurs atsivežė žiedų, laikrodėlių ir kitokių brangumynų kuriuos užslėpė prieš inspektorius ir net tiems klausiant ar neturi ką su savim kas reikalauja muito apmokėjimo, užsigynė. Vienok nors užsigynė, ne tyčia tiem patiem inspektoriams parodė tuos brangumynus kurių vertė išneša \$17,000. Inspektoriai tuos brangumynus konfiskavo.

¶ New Orleans, La. Prieš kriminolo teismą statyta katalikišką kunigą J. Holtgreve. Jis kaltinamas už peržengimą morališkumo rubežių ir, kaltinamas 28 atsitikimuose. Byla eis į prisaikintųjų teismą.

¶ Mc Kees Rocks, Pa. Į dirbtuvę "The Pressed Steel Car Works Co." kurioje darbininkai straikuoja, pargabenta iš New Yorko 2000 straiklaužių kurie vietas prie darbo tuojaus užėmė. Straikininkai jokių kliūčių nedarė, kas parodo jog straikininkai pasiduoda fabrikantams.

¶ Sheboygan, Mich. Iš girios išėjusi didelė meška pagriebė ir į girią nusinešė 18 mėnesių senumo vaiką kurs šalia kelio bovinosi. Policija ir keliolika medinčių per dvi dienas medžiojo, bet nerado nė meškos nė vaiko.

¶ Spokane, Wash. Netoli nuo čia susimušė du elektra varomi trūkiai, bėganti į priešingas puses "Spokane & Funland" keliu. 10 žmonių užmušta, 60 sužeista.

¶ Albany, N. Y. Vietinis seismografas (parodytojas žemės drebėjimą) rodė Albane buvusį žemės drebėjimą kurs tęsėsi 45 minutes.

¶ Albany, N. Y. Išduota tiesos pagal kurias visos New Yorko valstijoje, visi viešbučiai ir restoranai vieton oleomargasino turi vartoti sviestą valgymuose, o jeigu vartoja kokiame valgyje vietoj sviesto oleomargasiną, turi prie to valgio pridėti pasargos raštą.

¶ Washington, D. C. Policistas geležkelio sto-

tyje sulaikė du kongresmonus pasirengusius važiuoti aplankyti savo gimines. Mat senatorius uždraudė kongresmonams išvažiuoti kol bus užbaigta muito reikalai, kad tie išvažiuotų nesigriebtų politikavimo.

¶ Minneapolis, Minn. Visoje valstijoje užginta rūkymas papirosų. Kasdien atsibūva kratos cigarų ir tabako parduvėse ir atradus užgintą tavorą pardavėjai yra baudžiami.

¶ Pittsburg, Pa. "Pennsylvania R. R. Co." užsakė padirbti tavorinių vežimų vertės milijono dolerių; vežimai bus naudojami ant tos bendrijos kelių tarpe Pittsburgo ir Earie.

¶ Chicago, Ill. Susivienijusios draugijos "The United Societies" įsteigia sanvaitinį laikraštį kurs bus spaudinamas 13 kalbų. Laikraštis pradės eit nuo 1 dienos spalio ir iš pradžių bus spaudinamas: anglų, vokiečių, lenkų, čekų ir italų kalbomis.

La Crosse, Wis. Gladis Lawrence, 14 metų mergaitė prisipažino tėvams ir net mokyklos perdėtiniam jog ji karštai myli vyrus ir net ne suaugusius vaikus, be skirtumo. Tėvai atidavė ją į pataisos namus kuriuose gal šiek-tiek perankstyvos meilės ugnelė užges.

S. L. A. Reikaluose.

S L A centro namo reikaluose.

1908 m. pakėlus balsą p. Prūsėlaičiui jog SLA. yra reikalinga centro namai, kuriuose tilptų SLA. spaustuvė, knygynas, centro archyvas, centro sekretoriaus raštinė ir kitokie SLA. dalykai kurie reikalauja sau atsakančios vietos, apart to, dalis tokio namo galėtų būti leista nuomon, ir iš to Susivienijimas turėtų šokią-tokią naudą, sumanymas nepasiliko tuščiu nes jis savo laike rado parėmimą ir todėl XXIII seimas nuodugnai apsvartęs sumanymo vertę, nutarė namus pirkti, o ištyrimui patogesnės vietos tokiai įstaigai paskyrė keturias vietas iš kurių nutarta vietą išrinkti visuotiniu balsavimu. Susivienijime Lietuvių Amerikoje priklausant 9413 narių, buvo balsuojama už paskirtas centro namams vietas: už Philadelphia balsavo 397 nariai, už Bostoną 754, už Chicago 1000 o už New Yorką 1812. Reiškia, kad centro namams vieta nubalsuota New Yorkas 1812 balsais prieš 2151, o 5450 narių nebalsavo. Taigi centro namams vieta nubalsuota New Yorke 1812 balsais kuomet SLA. narių buvo 9413. Ašelname narių skaitliu priskaitau ir suspenduotus, nes žinau jog daugelyje kuopų balsavo ir suspenduoti, o jeigu kuriose suspenduotieji nebalsavo, tai jų vietą užėmė naujai prisirašiusieji.

Kadangi centro namams vieta nubalsuota New Yorke, tad ten namai ir turės įvykti, bet ne pro šalį būtų žvilgtelti jog šitai įstaigai New Yorkas yra vieta labai nepatogi, nes: New Yorke namai gana brangūs ir todėl neužtektų namų nupirkimui pinigų kiek jų y-

ra SLA. išde, o jeigu namai būtų perkami kur nuošaliai, kur galima pirkt pigiau, tai iš anksto galima pasakyti, kad tokia vieta būtų netikus ir centro namams neatsakanti. Apart to visko, turime žinoti, kad New Yorke lietuvių labai mažai ir tas spaustuvei daug galėtų užkenkti, nors New Yorke spaustuvės išlygos ir taip yra gana siauros, neskaitant kitokių kėblumų. Todėlgi Susivienijimas pirkdamas namus New Yorke padarytų storą klaidą kuri būtų atjaučiama per metų eiles. SLA. nariai kurie balsavo už New Yorką, padarė didelę klaidą, ir padarė ją dėl neapsipažinimo su reikalais kurie verčia tokius namus pirkt ir užlaikyt ne kam kitam kaip tik sau ir savo lėšomis. Balsavusieji už New Yorką todėl balsavo idant čia namai būtų perkami, nes dėl neapsipažinimo su reikalais stoviu, balsavo pasitikėdami jog prie šitų namų galės būt užlaikoma immigrantų skyrius, arba kaip tuli sako, immigrantų "gelbėjimas", kurs prie šitų namų negali turēt sau vietos, nes immigrantams turēt ką nors su SLA. įstaigomis valdžia nesuteiks galės.

Manau, kad nors yra nutarta ir nubalsuota namus pirkt New Yorke, bet neabejoju, kad galima pirkt ir New Yorko priemiesčiuose, kurie irgi vadinasi New Yorku. Jeigu taip, tai iš New Yorko priemiesčių geriausiai tiktų Brooklynas, nes čia ir namai pigesni ir vieta neprasčiausia, o kas labiausiai, kad lietuvių čia daugiausiai gyvena. Bet jeigu norėt pirkt namus Brooklyne, tai pirmiausia reikia patēmyti, kad ten yra spaustuvė "Vienybės Lietuvninkų", o jeigu į Brooklyną patektų SLA. centro namai ir ten būtų perkelta "Tėvynės" spaustuvė, tai pirmoji gana ne maloniomis akimis žiūrėtų į Susivienijimą ir jo spaustuvę, kaip savo konkurentą. Nors, gal, Susivienijimas su savo spaustuve ir nekenktų "V. L.", bet kagi galima daryti, kad neapykanta gema greitai nors ir nereikalingai. Taigi, atsižvelgiant į žmoniškumą ir einant solidariskumo taku, reiktų tos neapykantos vengti, o ypatingai nemalonu būtų jeigu Susivienijimas turėtų suteikt progą "Vienybei Lietuvninkų" turēt neprielankumą ir žiūrēt į save nemalonumo akimis, atsimeriant kaip daug "V. L." yra dirbusi ir dykai tarnavusi Susivienijimui Lietuvių Amerikoje. Tad jeigu mano patarimas turėtų vertę, aš nuo savęs patarčiau SLA. namų pirkimo komisijai idant ji tarpe savęs susitarų ir žmoniškumo dėlei, nesistengtų namus pirkt Brooklyne. Taipgi prie šito savo patarimo, norėčiau dar išreikšt savo nuomonę, kad centro namui būtų patogiausia vieta ne kitur kaip tiktai Hobokine (N. J. valstijoje) kurs taipgi yra, galima sakyti, New Yorko priemiesčiu. Tėn yra būrelis lietuvių, ir ta vieta nuo New Yorko atsiskiria tik per upę Hoboken, kas visai mažai kuomi gali apsunkint susiėsimus su New Yorku esant reikalui, o sulyginant su kitais priemiesčiais, gali skirtumo visai nebūti.

Pasikalbėjimui komisijai su visuomene, pasiklausymui patarimų, laiko yra užtektina, kadangi Bostono "Tėvynės" spaustuvės kontraktas padarytas trims

metams, ir tas kontraktas baigsis tik suėig pradžia gruodžio mėnesio 1910 m. ir iki tam laikui spaustuvė čia turi būti, tai nedaug pralaimėtume jeigu centro namai būtų perkami ir kiek vėliau, o laiką sunaudotume geresniems apsvartymams ir tuomi pasisaugotume nuo skriaudos ir nesusipratimo.

SLA. narys.

Iš kuopų nutarimų.

Homestead, Pa. 192 SLA. kp. savo nepaprastame susirinkime 25 d. liepos turėjo svarstymą kaslink nusilpnėjimo agitacijos SLA. labui aplinkėse Pittsburgho ir, matant daugybę SLA. reikalų kurie reikalauja spėkos ir medegos, iš tos priežasties nutarta paimt salę ir sušaukt iš aplinkinių Pittsburgho kuopų susirinkimą kuriame turėsime apsvartyt daug reikalų SLA. ir pasidalint agitatyviškuoju darbu, idant orui atvėsus būtų galima pradēt darbą labui mūsų garbingojo SLA.

Malonėkite kitų kuopų valdybos, sušaukt savo susirinkimus, išrinkt savo pasiuntinius į kuopų susirinkimą, ir apsvartymui paduokit naudingus sumanymus labui SLA. Susirinkimas įvyks 29 dieną rugpjūčio, salėje Homestead Lietuvių Dainorių Kliūbe po No. 421 5th Ave., Homestead, Pa. Susirinkimas prasidės 1 valandą po pietų.

Sekr. L. Verbliugevičius.

Reikaluose I apskričio susivažiavimo.

Ant atsiėaukimo į kuopas p. A. B. Strimaičio ir aš primetu savo grašį. Labai nemalonu yra matyti, kad taip apskričio nutarimai yra pildomi per mūsų kuopas.

Draugail interesuokimės daugiau mūsų apskričio veikimu ir nepraleiskime pro ausis visokius nutarimus, praneėimus ir atsiėaukimus mūsų apskričio, bet darbuokimės kiek galėdami padavę vieni kitiems ranką, nes vienutės kuopos negalime nieko be apskričio pagalbos nuveikti, o apskritis mūsų tik kaip ir iš vardo gyvuoja bet ir taip dar reikia stebėtis, kad virėininkai mūsų apskričio tiek galėjo nuveikti be mūsų pritarimo, t. y. be mūsų medėgiškos paramos.

Nutarta buvo mokēt į apskričio išdą po 10c. nuo nario, bet ar daug tapo sumokėta apskričio užlaikymui. Turime būtinai susivažiūot greitu laiku ir būtinai įvest į gyvenimą buvusius kaip ir būėiančius nutarimus, nes kitaip mės darydami nieko nenuveiksime. Turime mūsų apskirtyje keleta kuopų stovinčių tik lyg ant viėtos kojos, jas sudrutint yra reikalingos geros prakalbos, o ir šiaip mūsų apskirtyje agitacijos, kad ne truktų. Kuopos silpnaigyvuojančios ne gali surengt prakalbų sau vienos be pagalbos kitų kuopų, t. y. apskričio, ir silpsta diena iš dienos kaip ugnelė sukurta prie šalto akmens pakol visai neuėgesta, o ką apskritis gali veikt jei pinigų išde nėra, o nenorėkime kad virėininkai savomis lėėomis kvieėtų kalbėtojus, tvertų naujas kuopas ir rengtų prakalbas juk

kiekvienam centas yra brangus ir kiekvienam tie centai taip lengvai neateina.

Daug žmonių yra kurie noriai prigulėtų ir darbuotųsi Susiv. labui, bet jie jo mierių nesupranta ir dar persekioja jos narius per savo nesupratimą. Kad tą prašalinti, turime būtinai rengt bendras prakalbas mūsų apskrityje nors sykį per metus. Mūsų apskrityje yra dar tokių kuopų kuriose niekad nebuvo prakalbos parengtos, o viršininkai kuopų neišmano kaip jas surengti ir stumiasi viskas senoviškai. Kalbėtojų mūsų apskrityje taip kaip ir nėra; rengiant prakalbas reikia kviest iš kitur, kas, žinoma, brangiai parsieina ir pavienės kuopos rengt prakalbas negali nes jos brangiai apsieina bet, kad mokėtume po 10 c. į apskričio išdą kaip buvo nutarta praėjusiame susivažiavime, ir tada visai kitas gyvenimas pas mus apsireikštų, nes tuomet galėtume gerą agitaciją varyti.

Taigi draugai, turime šiuomet susivažiuot ir apkalbėt visokius reikalus mūsų apskričio, nes kitaip mes toli užpakalyje pasiliksime nuo kitų apskričių ir jeigu nebus geresnės agitacijos, tai mus greitai laiku pralenks SLRK., nes pas juos dabar dusyk smarkesnė agitacija eina negu pas mus. Draugai, nepasilikime užpakalyje, nes gėda mums būtų.

St. Miliauckas.

Aukos vadovėlių išleidimui.

Waterbury, Conn. Per prakalbas 8 rugpjūčio aukavo: K. Kažemėkas \$2. A. J. Povilaika, E. Žemaitis, E. Janeliūnas, P. Steponavičia ir V. Žilinskas po \$1. S. Vitkauskas, M. Eidukūnas, J. Maksimavičius, M. Valackas, M. Kalbokas, F. Vičas, V. Krūkas, B. Frananas, J. Šironas, S. Karosas, J. Kviračiejus, E. Ragickas, K. Žemaitienė, A. Noras, E. Vasiliauckas, F. Bekalis, B. Montvila, V. Plečkaitis, V. Zdanavičienė, B. Abraitis, J. Mažeika, M. Kenausis, M. Brazauckas ir S. Mikulskis po 50c. Šviesos draugystė \$1,06. Smulkesnių aukų \$19,94.

Viso gauta per J. Trečioką \$40.

Philadelphia, Pa. Moterų draugystė šv. Marijos Magdalenos auka gauta per M. Rinkevičienę \$3.

P. Čeplikas, išdininkas.

Aukos.

Philadelphijos Laisvės Kliūbas paaukavo Dr. V. Kudirkos raštų išleidimui \$20. Auką gavau per p. A. Zuikį. Širdingai ačiu.

TMD. išdininkas

A. J. Povilaika.

Aukos P. Milašiui.

Passaic, N. J. B. Miliauckas, K. Povilaitienė, O. Juškeliūtė, P. Juškauskas ir J. Bielevičius po 25 c.; A. Krivelckis 15, O. Čivirkiūtė ir F. Amalauckiūtė po 10c. Smulkesnių aukų surinkta \$1. Viso surinkta \$2,60 kurie pasiūsta centro išdininkui J. Skritulskui.

P. Sakatauckas.

Klaidos pataisymas.

Pereitame "Tėvynės" numeryje, vietinėse žiniose buvo paminėta, kad susitvėrė nauja draugystė lietuvių liuteronų Bostone. Turi būt — So. Bostone.

Redaktoriaus atsakymai.

E. Vytis. Tame pat reikale rašo kita ypata aiškiau, todėl Tamistos raštelis netilps.

Praeiviui. Nieko ypatingo, netilps.

M. Mirza. Raštelis silpnas, netilps.

Kerviui. Paaiškinimą gavau, bet raštelis jau persenęs. Netilps.

Z. Glaudeliutei. Tokios naujienos iš jūsų miestelio jau nebepirmu kartu, netilps. Parašykite ką svarbesnio.

K. Senkui. Jeigu pašvęst organo skiltis da ir "rezignuojantiems", tai kitiems reikalams vietos visai neliktų. Netilps.

R. Šimanauskui. Tai kuopos viršininko nesusipratimas. Visuomenė pilnai tiki kuopų valdybos paliūdyjimams, o cenfro valdyba tokius dalykus paliūdit negali, nes centro valdyba nėra arba negali važiuot ant vietos ištirti. Talpint ne užsimoka nes tame nėra nieko praktiško.

Visiems kurie iš virš minėtų rašytojų norėtų gaut savo rankraščius atgal, tegul atsiunčia markes iki 30 d. šio mėnesio; vėliaus nebus grąžinama.

Grudeliai.

(Surankiojo ir surašė K. Stiklelis).

(Tąsa)

— Dievas savo keliu, o mes savol — aiškino vaikas. — Dievas seniai padarė viską, ką tik galėjo ir mokėjo. Dievas, sutverdamas šį pasaulį, mus ir viską, ką tik mes matome, girdime, jaučiame ir užčiuopiame, tarsi pasuko amžino gyvenimo ratą, kuris dabar jau nuo amžių sukosi, sukasi ir suksis.... O mums, žmonėms, tame amžiname gyvenimo rate gyvenantiems, liepė naudotis šio pasaulio gėrybėmis. Tad būtų didžiausia beprotybė, kad žmonės žinodami kaip padirbt vežimą, sunkius daiktus, vietoj važioti, pats ant savo pečių nešiotų. Arba mokėdami padirbt geležkelį ir traukinius — pats savo taradeikėlėmis, lupynas-kumelkas plakdami norėtų apsieit be geležkelio. Arba, galėdami už septinkapeikinę markę nusiygt laišką už tūkstančio mylių, nenorėdami pirkt markės, neštų pats laiškus į tolimus kraštus. Taip pat yra ir su visokiom atmainomis. Mainosi laikai, mainosi pasaulis, mainosi ir žmonės, o kas nesimaino, ypač žmonės, kurie su mainomaisiais laikais nenori mainytis, tie turi skaudžiai nukęsti.....

Ilgai dar jaunas vaikas pasakojo netikinčiam į naujas atmainas seniui, visokius paveikslus ir prirodymus. Ilgai abudu kalbėjosi ir ginčijosi, bet senis

netiki ir gana.

— Kaip radome, girdi, taip ir paliksime.

— Ne, taip negali pasilikti, kaip mės radome, — perkirto vaikinai. — Jūs, ateidami į šį pasaulį, radote save jaunu, mažu, gražiu, o dabar į ką pavirtote, pasižiūrėkit!.....

Senis nutilo ir, matyt, paskendo giliose mislyse apie praeitį, dabartį ir atetį. Ir susijudinęs suriko:

— Aš netikėjau jūsų plepalams ir netikėsiu, o ką jūs man padarysit!.....

Daug tokių netikinčių senių Lietuvoje yra.

IV

Arkliaganiai.

(Vaizdelis iš kaimo gyvenimo).

Didelis raudonas saulės ritinys, nusiritęs per dangų, persiritęs per kalnus, upes ir girias įlindo, kaip žmonės sako, vakarų krašte į žemę. Tamsi naktis išskėtė savo juodus sparnus, kuriais pridengė šios žemės vargdienius, kaip kad višta pridengia, sušildo ir atgaivina savo nuvargusius vaikus. Gyvenimo trukšmas nutilo, žmonės ir gyvuliai ilsėjosi, rodos turėtų būt didžiausia tyla. Bet sukilo nakties paukščiai, žvėreliai ir vabalėliai. Vienur, kitur suriko pelėda, suvaitojo apuokas, šmėkšlinėjo ore šikšnasparniai gaudydami museles. Milijonai kuisių sukosi stulpais net ligi debesų ore, skambino į ausis ir taikėsi kur nejučioms užtūpus šilto-skanaus žmogaus kraują atsigerti, tai bepališios reikėjo mosuoti su ranka ir purtinti galvą, kad negalėtų tie kraujageriai prisikabinti. Rytų krašte iškilo didelis gaisras, — tai buvo beužtekas mėnulis; jis kilo augštin taip greitai, kad, rodos, matyt, kaip jis padange ritasi. Sužibėjo nesuskaitomas padangėje žvaigždžių skaičius, kurios, žiūrint į jas, mirksėjo, nyko ir vėl atsirodo.... Kur ten toli buvo vos girdimos vyriško balso dainos suokimas; tas dainavimas buvo taip liūdnas, taip graudus, kad rodos visų amžių sunkenybės jį slėgė. Tos dainos žodžių negalima buvo girdėt nė suprasti, bet pats jos balso skambėjimas, matyt, išėjo iš sugeltos vargais-nelaimėmis krūtinės ir skaudžiai žeidė girdinčias jį širdis. Netoli krūmuose suskambėjo gražus, bet liūdnas lakštingalos balsas, ir, neilgai skambėjęs, nutilo. Rodos visame pasaulyje buvo ramu, tylu, rodos visi miegojo ir ilsėjosi laimingame ramybės atsilsyje. Rodos medžiai, žolės ir žolelės tarp savęs šnabždėjosi kokius tai paslaptinius, nesuprantamus žodžius.

Man, tuosyk nemiegančiam, išrodė, kad aš pasaulyje stoviu vienas tarp dangaus ir žemės ir stebiuosi šiuo plataus pasaulio įdomumu. Sėdžiu ir galvoju. Nežinau ką būčiau nugalvojęs, tik štai, šale manęs sužvingo arklys, toliau kitas žolę grauždamas suparpė šnervėmis. Galvą pakėlęs sužiurau ir pamčiau daugiau arklių. Toliaus, man beklaidžiojant, užėjau visą bandą arklių. Paskui sušvilpė žmogus viename bandos krašte, kitas, kitame krašte, tokiu pat švilpimu atsiliepė ir vėl tylu. Atsisėdau ant grab-

krančio, žiūriu, jaunas vaikinai, apsisiautęs kailiniais, joja ant baltos arklio, prie kurio prijungta dar du būruku. Jisai jodamas pusbalsiu niūniavo:

“Visi bajorai žirgus balnojo, žirgus balnojo, į karą jojo”....

Galutį pajojęs vėl sušvilpė, matyt, norėjo surast kitus arkliaganius, anksčiau atjojusius į ganyklą su savo arkliais. Toliaus, ten anam krašte bandos, sužibėjo ugnis, matyt, ten susimetę arkliaganiai užkuria laužą, tarši duodami ženklą, kad visi arkliaganiai suplauktų vienon vieton, bet jie pririnkę sausų krūmuose šakų tyčia užkuria ugnį, kad šiek-tiek apsiginti nuo geriančių kraują kuisių. Prijojęs šis arkliaganis prie pulko su savo arkliais, nušoko ir smarkesniu balsu pasakė:

— Padėkdiev! Vyrai.

— Dėkui-dėkui! — atsiliepė vienbalsiai visi.

Vaikinai, arklius atjoję, išsiėmė iš kišenės geležinius pančius, supančiojo po koją sukabindams du geresniu arkliu, užrakino, kad kas nors nenujotų, ir (Toliaus bus).

Rengiamas Koncertas!

Skaitykite! štai pranešimas!

So. Bostono “BIRUTĖS KANKLIŲ” Dainininkų Draugija rengia antrą didelį koncertą, kurs bus subatoj, 2 d. Spalio [October], 1909 m. Dahlgren Hall, So. Bostone. Todėl, meldžiame vietinių draugijų nerenkti tą vakarą jokių balių, koncertų nė teatrų; kad nedaryti bereikalingos konkurencijos. Pasitikime, jog So. Bostono draugijos atkreips ant to atydą.

Varde “Birutės Kanklių” Dainininkų Draugijos

Pirmininkas A. Žymantas.

Pranešimas.

Męs 64 kuopa L.S.S.A., Lawrence, Mass. pranešame gerbiamajai lietuviškai visuomenei, kad parengėme balių su lakiojančia pačta ir perstatymu parso trijuose aktuose: “Audra Giedroje”, 6 d. rugsėjo, 1909 m. [Labor day], prasidės 2 val. po pietų ir trauksis iki vėlybos nakties, salėj Music Hall, 326 Common st. ir kampas Amesbury st., Lawrence, Mass. Tarpe aktų bus kalbos, dainos ir deklamacijos; kalbės garsys kalbėtojai iš Massachusetts valstijos: Dr. F. Matulaitis ir A. Antonov. Tikime jog toks pasilinksminimas tarpe Lawrence lietuvių bus pirmutinis; kadangi virš minėtas veiklas pirmą syk bus perstatytas Lawrence ant scenos. Todėl kviečiame viengėnčius ir viengentes kuoskaitlingiausiai atsilankyti, kaip vietiniu taip ir aplinkinius. Įėjimas tik 25c.

64 kp. L.S.S.A. KOMITETAS. [35]

Prakalbos!

Dr-stė D.L.K. Keistučiui 113 kp. SLA. parengė didelės prakalbas, 22 rugpjūčio, 09 m. Atsibus Finų salėj, Chapel st., Norwood, Mass. Prasidės 1:30 val. po pietų. Kviečiame visus lietuvius ir lietuvaiteis ant minėtų prakalbų, nes yra užkvieisti garsūs kalbėtojai. Įžanga visiems dykai. KOMITETAS.

Piknykas!

Meriden, Conn. Draugystė DLK. Gedimino ir 49 kp. SLA. parengia piknyką, kuris atsibus 22 d. Rugpjūčio [August] nedėlio, Sutin Park'e, Meriden, Conn., prasidės 12 val. dieną ir trauksis iki vėlai nakčia. Muzikantai puikūs ir grieš visokius šokius. Meldžiame visų atsilankyti ant mūsų to piknyko bei pokilio.

KOMITETAS.

M. VALENTINAVICZIA

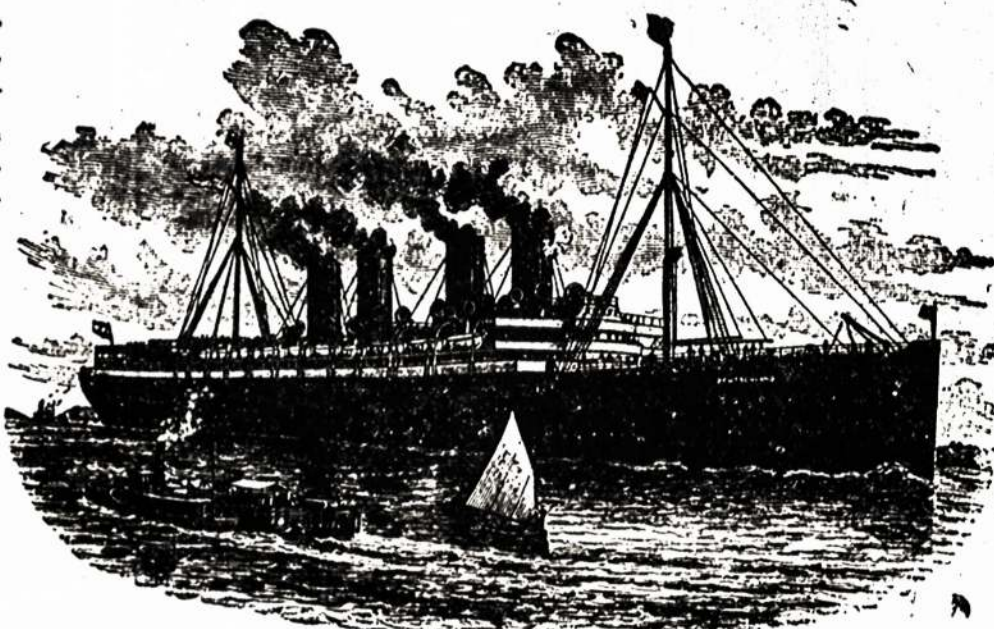
Bankierius, Notarijus ir Agentas.

Didžiausia Lietuviška Agentura, Laivakorčių ir siuntimo pinigų Amerikoje. Pas mane gaunamos laiva kortės ant didžiausių ir greičiausių laivų visoje pasaulyje.

\$30.00 ant expresinių laivų į Lietuvą. Reikalaujanti laivakorčių į bilė kurią dalį pasaulės, kreipkitės į mano agentūrą. Mano pasazierius pasitinka ir priima ant bilė kokios stoties New Yorke, lietuvis, Juozas Geleunas, nuveda pas Rusijos Konsulį, suteikia žmonišką nakvynę Lietuviškam Name, per Lietuviškus Agentus įsteigtime, nuveda ant laivo ir suteikia kuogeriausią patarnavimą lietuviškoje kalboje.

Jei norite greitai nukeliauti į Lietuvą, tai kreipkitės prie manęs, o per penkias dienas busite anoje pusėje. Prekių klauskite per laiškus. Pinigus į 12 dienų pristatė į vietą ir gana pigiai. Atsišaukite dėl prekių.

Paliudijimus išdirbu pagal geriausias Rusijos tiesas, dūto, kad užlaikau raštininką, baigusį provų kolegiją Varšavoj. Dėl augščiaus minėtų reikalų, meldžiu tautiečius kreiptis ant šio adreso:

North End Ticket Agency,

1831 North Main Ave., Providence, Scranton, Pa.

S.L.A. sąnariai, pirkite S.L.A. parduodamas knygas!

Budas Senovės Lietuvių, pusl. 217 kaina	50 c.
2 Lietuviška Chrestomatija, pusl. 176	40 c.
3 Dėdai ir Gražina, pusl. 61	25 c.
4 Europos Istorija, pusl. 319	25 c.
5 Gibsinis Jotis, pusl. 38	15 c.
6 Jonas iš Kempės ir Šilka, pusl. 23	10 c.
7 Konradas Valenrodas, pusl. 24	15 c.
8 Krazių skerdynė, pusl. 77	15 c.
9 Kun. Aleksandra Barba, pusl. 29	20 c.
10 Kelionė į Europą, pusl. 53	10 c.
11 Kuomi žmonės gyvena?, pusl. 56	15 c.
12 Lietuviai Amerikoje, pusl. 174	\$1.00
13 Naktys Edvardo Yungo, pusl. 21	10 c.
15 Padėjimas Lietuvių Tautos, pusl. 55	25 c.
17 Petras Zemaitis, pusl. 69	20 c.
18 Rankvedys Senovės Istorijos, pusl. 76	40 c.
19 Padėjimas Lietuvių Tautos, (rusų kalba)	\$1.00
20 Dirva, pusl. 123 1896 m. vienas num.	75 c.
21 "Tėvynės" komp. 1896, 1897, 1898 ir 1899 m. po 50c	

Viršimėtos knygos S.L.A. sąnariams yra parduodamos už pusę kainos pigiaus negu čia parduota.

"DAGIS"

Satyros, pašaipos ir juokų
: : mėnesinis laikraštis : :

su juokingais paveikslėliais iš lietuvių politiškojo lauko, ir mūsų didvyrių gyvenimo. Teipgi visoki linksmi pasiskaitymai, eilės, monologai ir tt. Išėina 16 pusl. formoje knygos, su viršais. Pirmą išleidinėjo Bostone, dabar persikėlė į Chicago. Prenumerata metams \$1.00, pavienis num. 10c. Adresas:

"DAGIS" PUB. CO.
812 33rd St. Sta. K Chicago, Ill.

ALBERT G. GROBLEWSKI

Savininkas ir Fabrikantas Geriausių
"LENKISZKU - LIETUVISZKU VAISTU."

Geriausia
Gyduolė

nuo
Strėnų skaudėjimo
Degimo krutinėje
Galvos skaudėjimo
Kateros
Užsišaldymo
Neuralgijos
nuo
Gerklės skaudėjimo

Mešlungio
Skausmo krutinėje
nuo
Patrukimo
Azma arba
Dusulio
Štyvumo sprando
Skaudėjimo:
Šonuose
Rankų ir
Kojų.

Ypatingos Gyduolės.

Jeigu sergate užsisenėjusioms ligoms nuo kurių negali pagelbėti nė daktarai nė li. gonbučiai, arba paslapti ligoms, aprašykite man savo nesveikumą gerai ir aiškiai (be užslėpimo) nes čion eina ne tik apie tavo sveikatą, bet labai tankiai ir apie tavo gyvastį. (Atsimink, jog kiekvienas garbingas daktaras užlaiko paslaptį kaip ant išpažinties). Užtai nesigėdyk ir nebijok, rašyk teisybę o mielai suteiksiu rodą ir prisiųsiu geras gyduoles pagal tavo ligą su nurodymu kaip reikia jas vartoti, už prekę labai mažą. Reikia rašyti laiškus stačiai pas mane pridėdant visados 2 c. markę ant atsakymo, nes kitaip negausit atsakymo. Teipgi mes reikalaujame gerų agentų kiekviename dideliame mieste ir jų aplinkėse. Agentai nuo Lietuviškai-Lenkiskų gyduolių gali uždirbti nuo 50 dol. iki 150 dol. ant mėnesio. Uždarbį duodame kuogeriausią. Taigi rašykite reikalaudami agentūros. Kiekvienas lietuviškas štornikas teipgi privalo užlaikyti visada mūsų puikias Lietuviškas gyduoles savo štoruose ant pardavimo, kad mūsų tautiečiai reikalaudami galėtų pas kiekvieną nusipirkti ir nereikalaudy išduoti pinigų dovanai kokiems nors apgavikams tose aplinkėse. Štornykai, rašykite pareikalaudami gyduolių, nes geras uždarbys ir parduokite mūsų tyras Lietuviškas gyduoles, kurias mes gvarantuojame. Rašykite po antrašu:

ALBERTAS G. GRABLIAUCKAS

Cor. Elm & Main Str., Plymouth, Pa.